

УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

Видав і редагує Український Військовий Генеральний Комітет.

Адреса: Київ, В.-Володимирська вул. Педагогічний Музей.

ПЕРЕДПЛАТА: На рік—10 карб., на пів року—6 карб., на 3 місяця—4 карб.

Батальйони „Рятуння України“.

Відозва Генерального Секретаря військових справ.

„Верховний Головнокомандуючий дозволив після мого прохання сформувати в Київській військовій окрузі 4 батальйони „Рятуння України“. Згадані батальйони комплектуються з числа тих воїків, які є в тиллових частях, або виписуються з шпиталів, а також вільних від військової служби. Батальйони формуються по штатові не окремого батальйона. По скінченні формування кожен батальйон повинен буде відправитись до одної з українізованих дивізій і ввійде цілком в склад одного з полків цих дивізій.

Батальйони повинні бути сформовані в найближшій часі.

Закликаю згадані категорії українців-воїків, не военнообязаних вступати до батальйонів „Рятуння України“ і на ділі доказати готовність саможертви для рятуння нашого рідного краю.

Україна в небезпеці, в небезпеці революція і здобута нами воля.

В ім'я оборони України, в ім'я волі сущих на Україні народів закликаю братів-українців в цей небезпечний час стати під знамена „Рятуння України“ і, не гаючи ні одної хвилини, допомогти, братам-сайдатам і офіцерам, які б'ються з ворогом і чекають від нас помічі.

Батальйони „Рятуння України“ по згоді з командуючим військом Київської військової округи мають формуватись: два батальйони в Києві, один в Чернігові і один на станції Ромодан. Полтавської губ. Формування батальйонів згідно з приказом по Штабу Київської військової округи буде провадитись при 1-му Українському запасному полку.

Генеральний Секретарь військових справ С. Петлюра.

Од Генерального Секретаря по військовим справам.

Верховний Головнокомандуючий після моєї пропозиції під час перебування у ставці, згодився на те, щоб українці-офіцери поволі переподілились з різних частин в ті військові частини, які призначено для українізації в заміною офіцерів неукраїнцями. Відповідну телеграму (11740) Діжурний Генерал Ставки Верховного Головнокомандуючого Кортаці, розіслав Начальником Штабів Північного, Західного, Південно-західного, Руминського і Кавказського фронтів.

Про згаданий дозвіл Верховного Головнокомандуючого довожу до відомости українців-офіцерів. Важаю необхідним одночасно попередити українців-офіцерів, що правом переводу в українські дивізії

можна користуватись тільки виконуючи формальні вимоги.

Крім того кожен офіцер українець, що хотів би перевестись до української дивізії, мусить мати відповідне посвідчення від місцевої української військової громади.

Генеральний секретарь в справах військових С. Петлюра.

З кожним днем надходять до нас відомости про те, що російська армія одступаючи руйнує на своєму шляху села, містечка і великі міста. Галичина, по якій пройшла буря війни, знищена не тільки гарматним огнем, а більше загублена тим, що все навмисне, без потреби спалено, розгромлено, сплюндровано. Калущ, Черновиці і ціла низка містечок і сел зруйновано і разграблено. В той час як солдати з переляку одступають, перед ворогом, воєнні чиновники і інші урядовці грузять дорогі зеркала і всяке майно в товарні потяги і везуть. Куде, чие добро?!. Везуть до себе до дому награвлене добро місцевої людности.

А темні елементи учиняють погроми, насилля над людністю. І ця, може остання, епітетська кара з Галичини насовується разом з військом на Волинь, Поділля на Україну.

І нашому, українському війську, треба опам'ятатись, зрозуміти що робиться навкруги.

Одступаючи не палить, грабить і розбиває все треба, а навапки зберігати добро народне.

Українці солдати, офіцери і всі урядовці при одступанні не тільки самі не повинні руйнувати народнього добра і знущатись над своїми ж братами, а навапки, всі як один, повинні стати на оборону цих нещасних людей од грабіжників, які вагонами отправляють чуже добро, які чинять насильства.

Треба організовано боротись з насильством, не допускати краю до руїни, бо коли скінчиться війна, то цей край мусить бути нашим, і чим більше його зруйнують, тим гірше і тяжче буде жити і хозяйнувати нашим селянам на сплюндрованих місцях.

Хай це пам'ятає кожен воїка, кожен українець і вживе всіх заходів, аби при примусовому одступанні було найменше зроблено шкоди населенню, народу.

Організація Української Військової освіти.

При Українському Військовому Генеральному Комітетові одкрився агітаційно-просвітний відділ. Завдання Українського Військового Генерального Комітету всім відоме: це переведення у життя всіх постанов з'їздів, а також догляд за українізацією війська. На перший погляд здається роботи і не так багато і до того ж і шляхи всі вказані, бо маємо багато різних резолюцій, як наслідок праці обох з'їздів.

Але як поглянемо на справу пильніше і уважніше, а до того візьмемо на увагу, що живемо ми зараз у революційні часи, коли нове сьогодні робиться завтра вже старим, то побачимо, що робота Українського Військового Генерального Комітету дуже і дуже складна.

Дійсно, пригадаймо собі ту провідну думку, яка червоною ниткою проходить через всю роботу другого з'їзду. Червона нитка та, це бажання створити революційне, щиро народне українське військо, що рішуче стало би на сторожі інтересів бідного працюючого люду, на сторожі інтересів широких працюючих мас і разом з ними, вкупі з нужденним селянством твердо і неупинно вело би нову відроджену Україну по шляху до остаточного установлення і закріплення народоправства.

Пригадаймо цю велику провідну мету, що роботою своєю підкреслив другий з'їзд і порівняймо з тим, що ми мали і маємо в дійсности зараз.

А маємо ми перш за все трьох-літню війну, яка майже висала вже останні сили держави і яка по невразности своєї мети, була і досі є причиною страшної плутанини думок не тільки серед поодиноких осіб а навіть цілих партій. Маємо—негативне відношення до ідеї відродження України не тільки з боку буржуазних, а навіть і демократичних верств російського громадянства, які захоплені в цей час—централістичними стремліннями,—і нарешті третє саме прикре і малопереможне для нас зло—це темнота і малосвідомість українського війська, як наслідок віковичного гноблення нашого народу царським урядом та панством.

І тому то робота Українського Військового Генерального Комітету при такому стані річей являється дуже складною, а для агітаційно-просвітнього відділу з'особна найтяжчою. Бо треба боротись, як з чужою несвідомістю, що до українського питання, так і з несвідомістю, що панує між нашими ж воїками.

Після революції при різних революційних установах, як от ради робітничих, сандатських та селянських депутатів у росіян поодкривались агітаційні відділи. Завдання їх і головна робота була дискредитація старого царського уряду, руйнування старого поліцейського ладу. Про

будову нового народоправного ладу, про витворення нової влади, що виходила би цілком природно з глибин розпорошеної після звалення царського уряду людности; влади, що повсякчас могла би опертись на організовані українські народні маси, провідники російської демократії мало дбали, раз тому, що ця робота дуже складна а подруге тому, що не бачно в цьому негайної потреби, задовольняючись фактом існування свого Тимчасового коаліційного уряду. В цьому була дуже велика помилка, яку російська демократія раніш не помічала і тільки тепер починає визнавати.

Така робота цих агітаційних відділів була не дуже складна і легка. Таку агітацію залюбки міг вести перший грамотний чоловік, якому було досить матеріалу і з свого власного досвіду та газет, які так чи інакше одгукувались на події життя. — І за сю роботу брався всякий, кому тільки була охота. Перед нами, як у кінематографі проходить ціла низка мартовських агітаторів-промовців, з яких більша частина промовляла, товкла одноманітні фрази.

І даремно було б домогатися від таких агітаторів вказівок, по яких мусить прямувати революція, або пояснення програмів революційних політичних партій, або хоть натаків на майбутній державний лад. Одним словом то були агітатори руйнування старого, а не будови нового ладу.

Таких агітаторів, як поодиноких, так і цілими групами, постачав нам на Україну впродовж цілих п'яти місяців революційний Петроград, Кронштадт Гельсінфорс, чорноморський флот та армія. Робота їх у нас на Україні нічим особливим не відзначилась, бо старий царський режим, як органічно чужий нашому народові, дуже швидко і легко був скрізь знищений, ще до їх приїзду, і їх агітація тільки поспувала справу будови і організації нової влади, яку почали свідомі агітатори з української соціалістичної молоді, що була послана Центральною Радою та партіями.

Перед українською ж демократією були і є зовсім інші завдання. Ми мусимо збудувати владу шляхом організації і освідомлення широких народніх мас, шляхом допомоги темному, віками гнобленому народові, впізнати власні інтереси.

Тому то і робота агітаційних відділів при революційних установах української демократії мусить бути цілком інша.

Агітатором для українського села, або для війська не може бути людина без певних поглядів на революцію, без спеціального наукового багажу в голові, без необхідної для цього освіти.

Все це прийняв на увагу агітаційно-просвітний і організаційний відділ Генерального Комітету, коли почав свою роботу.

З самого початку виявилась велика необхідність витворити спеціальних агітаторів, прочитавши їм цілу низку лекцій по сталій програмі. Виявилась необхідність заснування агітаційно-просвітних курсів у Києві.

Знаючи вагу освіти агітаційно-просвітний відділ одразу став на шлях сталої і планомірної організації освіти серед українського війська *).

По плану відділу по всіх гарнізонах України і Росії, а по змозі також і у головних пунктах на фронті мусять бути відкриті агітаційно-просвітні курси по програмі зразкових курсів при Українському Військовому Генеральному Комітетові у Києві.

*) Див. програм. курсів при Генеральному Комітетові.

Складаючи програм цих курсів агітаційно-просвітний відділ дбав перш за все про те, аби у слухачів цих курсів, виковався світогляд, найбільш відповідний провідній меті гуртовання українського народнього війська.

Другим завданням відділу при складанню програми була думка приєднати як найширше коло війська до українського культурного життя, до українського політичного руху останніх часів. Ясно, що велика частина із всіх тих, що прослухають курси за браком особистого хисту і не зможуть бути агітаторами організаторами, але прослухавши курси і попрацювавши далі над самоосвітою можуть стати тими свідомими громадянами, які можуть в значній мірі допомогти переведенню у життя народоправного ладу.

Весь програм агітаційно-просвітних курсів складається з двох частин: курс перший, або підготовчий і курс другий вищий, або агітаторський.

I. Курс підготовчий.

1. Відділ. *Грамота і письмо*: а) навчання грамоти та письму українському; б) практичне навчання до читання українських часописів та політичних брошур з поясненням; в) переказ того, що прочитано; г) складання коротеньких заяв, д) Зразкове писання листів до дому; е) викладання на письмі думок та вражень повсякчасного життя; ж) основи рахівництва.

2. Відділ. *Популярно-науковий*: а) Ознайомлення з географією всього світу, воюючих держав та України; б) Ознайомлення з історією України, старою, новою, та рухом останнього часу; в) Ознайомлення з побутом та економією України. Харчова справа (сучасна).

3. Відділ. *Політично громадський*: Погляди соціалістичних партій на аграрне питання, робітничу політику та освіту; б) Війна, пролетаріат та інтернаціонал; в) Соціалізм; г) Революційні інституції на Україні, Всеукраїнські Установчі Збори та федерація Російської Республіки; е) Майбутній лад на Україні; ж) Ознайомлення з веденням зборів, засідань, вказівки ведення протоколів та інше; з) Народне українське військо і його головне завдання.

II. Курс агітаторський.

1. Відділ. *Географія*: а) Географія всесвітня та російської держави з особна (коротенька); б) Географія України з етнографією, природознавством та геологією.

2. Відділ. *Історія*: а) Історія всесвітня коротенька б) Історія Росії коротенька; в) Історія України стара і повітря.

3. Відділ. *Економіка*: а) Політична економія загальна коротенька; б) Матеріалістичний погляд на історію; в) Бюджет держави; г) Кооперація та значіння її для України; д) Земельне питання історія його, різні шляхи до розв'язання його по різних державах і на Україні; е) Харчова справа.

4. Відділ. *Політичний*: а) Державний устрій найголовніших держав; б) Програми політичних партій України та Росії; в) Національне питання. Національно-територіальна автономія та федерація; д) Самовизначення народів та інтернаціонал; е) Революція. Революційні інституції Росії та України (сучасні); ж) Майбутній державний лад. Вибірча боротьба.

5. Відділ. *Соціальний*: а) Загальний характер капіталістичного ладу; б) Історія всесвітнього робітничого руху і класова

боротьба; в) Соціалізм та соціалістичний лад.

6. Відділ. *Просвітно-громадський*: а) Значіння просвіти та самоосвіти для народоправства; б) Періодична преса, основа співробітництва, komponування дописів; в) Техніка провадження мітингів, зборів, засідань та інше; г) Діловодство в громадських організаціях та інституціях.

Увага: По всіх курсах репетиції. Іспити пробні, промови перед товаришами і на мітингах.

На курсах можуть читатись лекції або по обох частинах, або в сяяді одної з зазначених дивлячись по місцевим умовам.

По плану агітаційно-просвітнього відділу перший курс, підготовчий, має бути заснованим при кожній військовій організації, при кожному гурті чи громаді військовій, а другий тільки при значних гарнізонах.

Зразкові агітаційно-просвітні курси в складі поки що тільки одного курсу агітаторського почались з 7 липня. Лекції читаються що дня з 6 години вечора. Як показала практика більше двох лекцій у вечір відчитати не можна. Після кожної лекції лектор відповідає на різні запитання, що надсилають йому слухачі. Весь курс лекцій був розрахований на два тижні, але як показала практика він може бути вичерпаним тільки не менш, як у три тижні. В кінці третього тижня буде проведено іспити, аби дізнатися наскільки повно слухачі засвоїли собі той матеріал, що їм викладали протягом попередніх трьох тижнів.

Після скінчення цього циклу лекцій почнеться знов другий по тому ж таки програмі, для другого складу аудиторії, а разом з тим ті що прослухали візмуться за організацію підготовчих курсів по військовим частинам київського гарнізону.

По такому ж плану мусить піти робота і по інших гарнізонах по Україні і по за межами її.

Всі труднощі переведення такої організації військової освіти агітаційно-просвітний відділ звичайно розуміє і тому план діяльності його передбачає все те що зможе допомогти цьому.

Саме головне в цій справі те, аби кожен слухач міг якомога повніше засвоїти те, що він прослухав, а потім також, якомога повніше, передати це іншим. Тому виникає потреба у відповідних книжках, підручниках. Для цього відділ складає і незабаром видасть і розішле по всіх організаціях особливу програму книжок для читання. Програма ця уложена так, що під кожною точкою, під кожним назвиськом лекцій по агітаторському курсу буде подано цілий рядок назв книжок та брошур в яких читач знайде, про що говорилось на лекції. Звичайно, що на деякі лекції підходящих книжок зараз на українському книжковому ринкові немає, але на ці лекції у найблизшому часі відділ видасть відповідні підручники.

Кінчаючи статтю можемо тільки закликти наших земляків, що розкидані по широких просторах України та Росії, словами поета:

„Учітеся брати мої думайте, читайте“.

Думайте, читайте... аби повернувшись до рідних сел ви змогли стати до творення нового життя, могли бути користними громадянами.

А. Касяненко.

Делегация У. В. Ген. Комітету до Чорноморської Української Громади у Севастополі.

8-го червня до Севастополя виїхали делегати У. В. Генерального Комітету Селецький та Письмений в справі відомих подій у Чорноморській флотії і для утворення зв'язку з Чорноморською українською громадою.

Виявилось, що вся справа з непорозумінням в Чорноморській флотії була роздута газетами, а в дійсності нічого страшного не було. Делегацию в Севастополі зустріли всі прихильно. В газетах було оповіщено про приїзд делегатів; на гостиниці було піднесено українські прапори; в штабі флотії і кріпості делегатів зустрічали з співчуттям. По приїзді вирішено було одвідати гарнізон Севастополя. Серед гарнізону члени Комітету виступали з докладами і промовами про український рух, його завдання, про значіння автономії та федерації, як для України так і для всієї Росії. В той час, як делегати робили доклади гарнізону Севастополя, ескадра була на морі.

Коли повернулася з моря ескадра, делегати побували на деяких кораблях, для чого в розпорядження делегатів командир флотії дав спеціального катера. На кораблях делегати виступали з тими ж докладами і промовами, що і в гарнізоні.

Найкраще вдалися численні збори на лінійному кораблі „Евстафій“, де після промов Письменного та Селецького голова корабельного комітету, (не українець) дякував делегатам за ті пояснення, що вони зробили про український визвольний рух та його завдання, вітав українську демократію, як нового члена вільної сем'ї народів і висловив надію, що українці разом з демократіями російською та іншими підуть попліч для закріплення завоювань революції. Після нього один офіцер з великим зворушенням сказав: „Я сам великорос, ніколи навіть не жив на Україні, але тепер я шкодую, що я не українець. Я бачу, що українці ставлять собі прекрасні благородні завдання братерської згоди всіх народів. Такі ідеали повинні вітати... Нехай живе прекрасна пільна Україна“.

На інших кораблях через деякі перешкоди не вдалося зібрати такі численні збори. Занадто велика спека заважала розмовам.

Делегати Г. К. виїзжали також в Сімферополь де відношення між українц. і іншими націями місцевого гарнізону дуже загострилися. 12-го червня тут було впорядковано українське віче і маніфестацію. Делегатів Генерального К-ту і чорноморської громади зустріло українське військо з оркестром музики. Приймавши рапорта від командувача парадом, члени Г. К-ту прийняли мусульманську делегацію, яка вітала членів К-ту і заявила свою солідарність з українцями. Після мітингу було одправлено молебна. Священик в промові сказав, що він приїхав з фронту, де бачив, що українці були зразковими вояками і благословляє їх намір утворити своє військо. Після цього військо рушило стройними рядами до штабу начальника гарнізону, який після переговорів з делегатами видав наказ віділити із складу 3-х місцевих полків 12 українських рот. Для рот зараз же одведено окреме поме-

щення. Одна з рот 18 червня вже виїхала на фронт до українських корпусів. Але відношення до українців з боку інших не покращало і орган симферопольської ради салд. депутатів „Єдиненіє“ містить статті погромного характеру, повні ворожнечі до українців, загрожуючи, що „близько часу расплаты и мы имѣемъ на это право“ (!). Значно кращі відношення між українцями та іншими націями у Севастополі, і місцеві газети охоче друкують правдиві звістки та статті про український рух.

16 червня у Севастополі було впорядковано українського мітингу, на який прибула і „бабушка русской революции“ К. Брешко-Брешковська. Вітав її од Чорноморської громади лікар. Сакович. Одповідаючи на привітання Б. Брешковська між іншим сказала, що не треба українцям сваритися з іншими народами, що сварки можуть загубити всю Росію, що Росія буде мати федеративний устрій і права всіх народів будуть забезпечені. В коротеньких промовах члени Г. К-ту відповіли, що коли українці могли жити в згоді з росіянами в тюрмах та засланнях, куди вони попадали за спільне прагнення до волі, то гадаємо, що зможемо жити в згоді і в вільній Росії.

Після од'їзду Б. Брешковської одбулися доклади членів Г. Комітету. Доклади викликали жваві дебати. З критикою українців виступив „тоже украинец“ Агеев. Але відповісти на критику Агеева докладчикам не довелося, бо в великій обгрунтованій промові член р. с.-революційної партії Князів довів Агееву і аудиторії всю законність українського руху.

Закінчився мітинг урочистим читанням „Універсалу“ Укр. Ц. Ради, після чого ухвалили привітання Ц. Раді.

18 червня на запрошення ялтинської укр. громади член Ген. Комітету Ф. Селецький автомобілем виїздив до Ялти, де на мітингу (російського) соціалістичного блоку виступив з промовою, в котрій розказав про межі українського руху і пояснив значіння „Універсалу“, який вже дійшов до Ялти і викликав багато суперечок серед прихильників і ворогів українців. Де-які „тоже малороссы“ встигли розголосити, що Україна одірвалася од Росії, що вона губить її, вистромляючи ножа „в спину революції“, що „Універсал“ закликає до анархії і т. д. Все це спростовував в своїй промові прибувший делегат. На жаль, за браком часу, дебатів не було допущено. Того ж дня делегати виїхали з Севастополя до Києва. По дорозі скрізь їм попадалися ешалони. Над вагонами розвівалися українські прапори, а з вагонів неслися журливі пісні. То українське військо йшло захищати Україну.

М. Новохоперськ на Вороніжщині.

17 червня в м. Новохоперську відбулися проводи на фронт маршевиків українців 214 пішого зап. полку.

За містом, на площі коло похідної церкви зібралось багато людей; була вся місцева українська громада, українська військова рада і рада солдатських депутатів. Рівними рядами вистроїлись козаки.

Попереду строю маяв жовто-блакитний прапор з написом „Підемо всі за автономну Україну“.

Після молебня до козаків звернувся з словом командир полку підхорунжий Ключков; він підкреслив гарний порядок і кріпость духу, який відрізняє українців од інших. Далі п. Ключков висловив свою радість з приводу того, що українці досягли своєї мети—їхати у свою армію, але досягли цього не якими анархічними вчинками, а тільки шляхом кріпкої організації і правдивих домагань.

Од української військової громади виступив козак Крамарчук, який в довгій промові розповів, як організовувались українці у окреме військо у Новохоперську, як їм у цьому допомогла місцева громада українська, командир полку і рада солд. депутатів. Підкресливши вагу прихильного відношення до українців командира полку п. Ключкова, промовець висловив думку, що тільки вороже відношення до українців викликає непорозуміння і заклоти. Ціла низка представників од різних місцевих організацій вітали українську роту.

Потім козаки маршової роти рівними рядами пройшли по улицям міста з музикою і піснями. Попереду йшов ком. полку і рада солд. депутатів, од якої несли плакат з написом: „Да здравствует свободная Украина“.

По дорозі до станції, українців зустріла робоча громада станції і міста Новохоперськ; робочі вітали козаків гарною промовою.

Потім всі—і солдати і козаки і робітники вкупи з різними організаціями міста рушили великою процесією до станції, де в останнє вітали українців—вожків.

Гарно і радісно було бачити, як зішлись і порозумілися люди різних націй і класів, як кинули дрібну і руйнуючу ворожнечу і почули, що всі вони йдуть до одної мети-щастя і волі всіх народів.

І. Крамарчук.

1-й Всеукраїнський Робітничий З'їзд у Києві.

11-го цього липня в театрі „Шато“ одкрився перший Всеукраїнський Робітничий З'їзд, скликаний Українською Фракцією Київської Ради Робітничих Депутатів з метою міцно з'організувати все українське робітництво.

На з'їзд прибуло до 400 представників. З'їзд почав працю по програмі виробленої фракцією Ради Робітничих Депутатів.

1. Сучасний мент в українському житті і українське робітництво.
2. Установчі Збори і українське робітництво.
3. Автономія і федерація.
4. Українська робітничка політика.
5. Сільське робітництво і сучасний момент.
6. Роль робітничих організацій і організація сільського пролетаріату.
7. Аграрне питання і українське робітництво.
8. Продовольче питання і робітництво.
9. Ради робітничих депутатів.

10. Економічний сепаратизм і політика вільних дверей.

11. Монополія і демобілізація.

12. Віжучи справи.

В президіум обрано т.т. В. Винниченка, М. Порша, Д. Антоновича, Веселовського Теренюка, Соколова і Коробчинського.

В перший день були прочитані доклади: т. В. Винниченка „Сучасний момент.“ Д. Антоновича „Українські Установчі Збори“, і Т. Ткаченка „Автономія України“. По дебатах прийняті наступні резолюції.

Про сучасний момент і робітництво.

Визнаючи 1) Що революція в Росії утворила загострену на ґрунті війни незадоволеність економічних, культурних, політичних і національних потреб широких народних мас.

2. Що закріплення здобутків революції, поглиблення і поширення її соціально-економічного змісту можливе тільки шляхом орган і планом утворення нових форм громадського, політичного і національного життя, і задоволення соціальних і економічних потреб трудящих верств людності;

3. Що виконати ці творчі завдання революції в Росії може тільки міцна революційна влада, збудована на довір'ю революційної демократії.

4. Що повне національне визволення українського народу, закріплення і розширення революції на Україні можливе тільки при утворенні єдиної революційно демократичної крайової влади на Україні.

5. Що буржуазні верстви в Росії виявили і мусять далі виявляти ще дужче свій антиреволюційний характер.

6. Що така міцна революційна влада як в Росії, так і на Україні, може бути утворення тільки революційною демократією.

1. Щоб все українське робітництво підтримувало з усією силою і енергією як Українську Центральну Раду, так і її Генеральний Секретаріат, ці органи революційної влади на Україні, опертої на силах усієї революційної демократії робітництва, селянства і війська.

2. Що представництво українського пролетаріату в У. Ц. Р., ставлячи своєю метою здійснення завдань і цілей революції як в Росії, так і на Україні, повинно простріючі до цього в тісній єднанні з робітництвом інших націй і згоді, з усією революційною демократією, як українською, так і неукраїнською, займати самостійну класову позицію.

Про війну.

Признаючи: 1) Що через війну всі здобутки революції в тім числі і автономія України стоять на краю гиніли.

2) Що економічна розруха, яка зростає день від дня привела до певного розпаду країни.

3) Що це загрожує великою бідною найперше пролетаріатові і всьому працюючому люду.

В земельній справі.

„В інтересах розвитку на Україні продукційних сил народного хазяйства взагалі і сільського хазяйства зокрема. Перший Всеукраїнський Робітничий З'їзд постановив:

1. Вся земля виключається із товарного обороту.

2. Всі землі на Україні приватних власників, церковні, монастирські, княжеські, удільні і казенні переходять в Український Земельний Фонд,—без вся-

кого викупу; сим фондом порядкує Український Сойм, повітові та волосні земельні комітети, вибрані на основі загального, рівного, безпосереднього і таємного виборчого права; ця постанова повинна бути затверджена Всеросійськими Установчими Зборами.

3. Користування землею з Українського Земельного Фонду повинно бути улаштоване в інтересах всього працюючого люду.

4. Користування землею з Укр. Зем. Ф. працюючим селянством повинно бути улаштоване на основі установленної земельної норми не менше сніжничої і не більше трудової.

5. Зважаючи на те, що велике сільське господарство економічно і технічно вигідніше хазяйства дрібного, в інтересах розвитку продукційних сил, необхідно великі зразкові хазяйства зберегти, зорганізувавши їх ведення на дійсно демократичних, громадських основах.

6. Як Український Сойм, так і органи місцевого самопорядкування повинні розвивати широку допомогу сільсько-господарській кооперації в усіх формах.

З'їзд Українців Черномор'ї.

Черноморська Українська Рада в Новоросійську видала до населення Черномор'ї відозву, в якій закликає його пристати до України. В цій справі Черноморська Рада в Новоросійську скликає на 30 липня З'їзд українських громадських діячів та представників української людності Черноморської губернії.

На з'їзді мають взяти участь по два діячі від кожної української політичної, або громадсько-просвітньої організації на Черноморщині; по одному делегату-українцю від кожного села, або заселеної хуторами місцевості, по одному представнику-українцю від кубанських козаків та інших родів військових, існуючих в Новоросійську, а також українських професійних товариств, п'ять представників від Черноморської Ради і Організаційне Бюро З'їзда.

Програма З'їзду: 1) про сучасне становище української справи. Доклад про: а) історія українського руху, б) потреба української школи, г) Українська Центральна Рада і Генеральний Секретаріат, в) участь україн. революційних партій: соціалістів-революціонерів, соціаль-демократів, соціалістів-федералістів і др. д) приєднання до України Черноморської губернії. 2. Уточнені оголошення Універсалів Центральної Ради. 3. Резолюції з приводу їх і питання про оподаткування. 4. Оголошення привітань. 5. Справоздання українських організацій на Черноморщині про життя і діяльність. 6. Доклади делегатів з місць про те, скільки і де по Черноморській губ. проживає української людності, а також інших націй.

Увага. Багато б вислухати од делегатів як найдокладніші відомості по цьому питанню.

7. Організація української людності Черноморської губ. на національно-політичній принципі, обговорення статутів і питання про права інших народів, які живуть на українській території.

ХРОНИКА

◆ **Посвячення прапора полку імені Б. Хмельницького.** Вчора о 5 год. веч. на Софійській площі відбулося посвячення прапорів полку імені Б. Хмельницького, який має сьогодні вирушити на фронт. Полк одержав два прапори: один од Генерального Військового Комітету, а другий од Товариства імені гетьмана Полуботка. Перший, подарований Військовим Комітетом малиновий з картиною св. Михайла—гербом України—другий, од Товариства ім. гетьм. Полуботка—більший, золото-зелений з портретом Б. Хмельницького з одного боку, а з другого кармазинний з зорями та місяцем.

Прапори освятив Уманський єпископ Димитрій, який після того сказав коротку промову, на українській мові, в якій бажав козакам щасливо боротися з ворогом—та з славою і честью вернутися до дому.

◆ **Українці на руминському фронті.** Велика частина нашого народу перебуває зараз в армії (в тилу або на фронті). І в той час, як про життя в тиллових частинах одержуються хоча які небудь звістки, про життя на різних фронтах майже ніяких звісток нема. „Доводиться їх випускувати по різних „Вістниках“, що видаються на фронтах.

В числі 31 „Вістника руминського фронту“ за неділю 9 липня знаходимо звістку, яка вказує, що на руминському фронті жваво йде українське життя. В цьому „Вістнику“ в одній оголошенні надруковано: „По неважливим від нас обставинам свято Шевченка змінюється в такій напрямку: В неділю 9 липня о 2 годині по полудню українськими гуртками „Курінь“, „Промінь“ та іншими українськими організаціями району штабу Руминського фронту буде споряджена панахида по Т. Г. Шевченку. Далі наводиться порядок церемоніалу; окрім цього подано, що у вечір в театрі „Регал“ буде вистава. Окрім цього в „Вістнику“ на українській мові надруковано статтю Зюзяка „Чому кожний українець і кожна українка повинні знати життя Т. Шевченка“.

З цих маленьких звісточок бачимо, що на руминському фронті наші земляки живуть культурним життям, гуртуються і роблять вкупі. Але докладніше про діяльність організацій нічого в нашій редакції нема.

Агітаційно-просвітні курси.

7 Липня (у Києві) під такою назвою Українським Військовим Генеральним Комітетом одчинено агітаційно-просвітні курси, для українців військових Київського Гарнізону. Слухачів ще на передодні записалось 230 чол. Вся ця кількість слухачів складається з 52 різних частин гарнізону. По своїй освіті склад слухачів виглядає так: що скінчили середню школу—15 чол.; 6 клас. гімназії—4; 5 кл. гімназії—2; 4 кл. гімназії—9; народних учителів—44; технічну школу—2; низчу с.-господарську школу—13; вищу початкову—7; 2-х кл. гор. школу—7; 2-х кл. сільську школу—36; сільську одну класову—74; фершальську 7; і університет Шанявського—1; свідомство II розряду—9 ч. Коли слухачів розділити на губернії, з яких вони родом то припадає: на Київську—64; Полтавську—43; Подільську—22; Чернігівську—20; Волинську—17; Харківську—15; Херсонську—14; Таврійську—11; Катеринославську—14; Курську—6; і Самарську—4. Викладання лекцій продовжиться кілька тижнів.